

‘Als de kerk geen praktische hulp biedt, verloochent ze haar identiteit’

De puinhopen van Beirut

De verschrikkelijke beelden van de ravage gaan ons bevatingsvermogen te boven. Op 4 augustus wordt Beirut in enkele minuten door een alles wegvagende explosie in het hart geraakt. Libanon – het kende al een economische en politieke crisis, een voortdurende vluchtelingencrisis en de coronacrisis...

Tekst: Arie van der Poel

Heleen van den Berg, zendingswerker van de GZB in Beirut, appte even na het gebeurde: ‘Zojuist vond er een gigantische explosie plaats. Mensen zijn zo bang en in shock. Bid voor ons!’ En de volgende morgen: ‘Heer, hoe lang nog? De mensen lijden zo diep. Tegelijk weten we ons zo veilig geborgen bij Hem. Dank voor alle gebeden. Die hebben een grote impact. Misschien groter dan je je voor kunt stellen. Ik ervaar heel veel vrede en rust en helderheid om goed na te denken. De kerk is onmiddellijk begonnen met het organiseren van vrijwilligers en het inventariseren van de schade bij gemeenteleden.’

Puin ruimen, scherven rapen – dat doet de kerk in Libanon na de explosie van twee weken geleden.

Machteloos, woedend, wanhopig

Het is een wonder dat van de diverse GZB-partners in Beirut niemand ernstig gewond geraakt is, maar de schade aan gebouwen in de wijde omtrek van de haven is groot... onvoorstelbaar groot. Naast de dodelijke slachtoffers en de duizenden gewonden zijn ook 300.000 (!) mensen dakloos geworden.

Gevoelens van machteloosheid, doffe berusting, woede en wanhoop wisselen elkaar af: ‘Hoe moet het ooit weer goedkomen met ons eens zo mooie en ook welvarende land?’ Woede op een door en door corrupte regering, omdat deze laatste ramp absoluut voorkomen had kunnen worden.

Corruptie, bureaucratie en grove nalatigheid blijken nu letterlijk een dodelijk explosief mengsel te zijn. Het leidende Libanese dagblad *An-Nahar* schat inmiddels dat meer dan 50 % van de bevolking onder de armoedegrens leeft. De komst van het coronavirus én deze laatste ramp hebben het proces verder versneld: de explosie voelt daarmee als een soort genadeklap.

Meest kwetsbaren

Wat kan de kerk in Libanon doen in dit alles? De kerken zijn bezig met het oprapen van de scherven, net als iedereen. Letterlijk en figuurlijk.

Gemeenteleden en leiders zoeken de mensen op in hun nood en praten en bidden met hen. Er is niet alleen materiële nood – gebrek aan voedsel, medicijnen, onderdak – maar ook geestelijke nood, verdriet, angst, zorg, rouw.

Ongeveer een derde van de Libanezen is christen: van Grieks-orthodox tot presbyteriaans en alles daar tussenin. Het zijn juist de kerken die al jaren volop betrokken zijn bij hulp aan de meest kwetsbaren in de samenleving: vluchtelingen, alleenstaande moeders met jonge kinderen, zwangere vrouwen zonder inkomen, gezinnen waar zowel vader als moeder werkloos is, maar ook ouderen die geen familie hebben om te helpen. Nu zijn daar de vele daklozen bijgekomen. Het maatschappelijk werk van de Armeense Evangelische Kerk in Beirut draait overuren. Vrijwilligers maken voedselpakketten klaar en bezorgen deze bij gezinnen thuis. Een bisschop reed de afgelopen dagen met een auto vol voedsel door de getroffen wijken. Heleen van den Berg stelde haar huis beschikbaar voor een dakloos geworden collega.

Troost en hoop

Geen wonder dat praktische hulp aan de vele getroffen prioriteit heeft voor de kerken. 'Als we ons in deze tijd niet zouden inzetten om praktische hulp te bieden, dan zouden we onze identiteit verloochenen,' zegt ds. Paul Haidostian van de Unie van Armeense Evangelische Kerken. 'Ik ken gezinnen die geen dak meer boven hun hoofd hebben en geen brood meer kunnen kopen,' vertelt hij. Naast praktische hulp bieden is het meest fundamentele wat de kerk kan doen troost en hoop bieden. De woorden uit Psalm 121 komen daarbij naar boven, denkend aan de prachtige heuvels van het Libanon-gebergte: 'Ik sla mijn ogen op naar de bergen, vanwaar mijn hulp komen zal. Mijn hulp is van de Heere, Die hemel en aarde gemaakt heeft.'

GZB helpt Libanon

Op dinsdag 4 augustus is in de haven van Beiroet een opslag met ammoniumnitraat ontploft. Door de gigantische kracht van de explosie zijn vele gebouwen verwoest en staat er in de directe omgeving van de explosie weinig meer overeind. Er is sprake van vele doden en duizenden gewonden.

GZB-zendingswerker Heleen van den Berg berichtte net na de ontploffing: 'Zouist vond er een gigantische explosie plaats. Mensen zijn zo bang en in shock. Bid voor ons!' Wilbert van Saane, docent aan de NEST (Near East School of Theology), die met steun van de GZB is uitgezonden door Kerk in Actie mailde: 'Gelukkig is niemand van de NEST-staf en studenten gewond geraakt. Een collega vertelt dat hij na de eerste explosie opstond van zijn bureau en wegliep. Luttel seconden later kwam de tweede ontploffing die zijn bureau met glasscherven bedekte.' Duidelijk is dat er veel slachtoffers zijn en dat Libanon in de komende maanden veel steun nodig heeft. Steun voor hen die lichamelijk letsel hebben en die familieleden verloren, voor wie dakloos geworden zijn en medische hulp nodig hebben, voor mensen die in de afgelopen maanden al in de armoede gedrukt werden en nu deze klap te verduren krijgen, voor kerken die zwaar beschadigd zijn. Tegelijk gaat het om morele en geestelijke steun, want ook de psychologische impact van deze ramp is groot. De GZB maakte reeds een eerste bijdrage over om de ergste nood te helpen lenigen. Bid en helpt u mee? Meer info: www.gzb.nl.

In de First Armenian Evangelical Church, die naast de Haigazian University staat, overleefde een oud glas-in-lood raam zelfs de Libanese burgeroorlog. Bij de explosie brak het glas wel.

Gerechtigheid en verzoening

Wat kan de kerk in Nederland doen en wat kunnen wij zelf doen? De kerk in Libanon en onze werkers en partners vragen om ons gebed: aanhoudend bidden tot onze God voor het zo zwaar getroffen land en volk van Libanon.

Laten we bidden voor de nabestaanden van de vele dodelijke slachtoffers en de duizenden mensen die gewond raakten. Bid voor de vele mensen die dakloos zijn geworden en die niet weten hoe het nu verder moet. Bidden om kracht en volharding voor artsen en verpleegkundigen in de ziekenhuizen die door de coronacrisis toch al overbelast waren.

Laten we ook bidden om een omkeer van de regering, zodat zij het volk zal gaan dienen en de vele misstanden, het onrecht en de corruptie bij de wortel gaat aanpakken. Bid voor de leiding van de kerken dat zij een profetisch geluid mogen laten horen in deze crisis, een boodschap van recht en gerechtigheid en van hoop en verzoening door het bloed van Jezus Christus.

Getuige in Woord en daad

Laten we met Psalm 72 op de lippen bidden dat de bergen voor het volk vrede zullen dragen en de heuvels van de Libanon met gerechtigheid vervuld zullen worden. Laten we bidden dat uit deze crisis iets goeds tevoorschijn mag komen: een bekering en terugkeer tot de levende God.

Bid daarom om wijsheid en kracht voor onze broeders en zusters om juist in de komende tijd het goede te zoeken voor Beirut en een getuige van Jezus Christus te zijn in Woord en daad. ■

Mr. A. van der Poel is regiocoördinator Midden-Oosten van de GZB.